

Μετά του Πλάτωνος λοιπόν και των σημερινών Έλλήνων, οτινες την εν τῷ Ἴλισῳ πηγήν Καλλιρρόην καλοῦσιν, ἄς γνωρίζωμεν και ἡμεῖς ὅτι ἐλέγετο κατ' τὸν θρον πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα και λέγεται ἔτι νῦν 24 μετ' αὐτὸν αἰῶνας ἡ πηγή τοῦ Ἴλισοῦ Καλλιρρόη. Μετά τοῦ Θουκυδίδου ὅμως και τοῦ Παυσανίου, ἄς γνωρίζωμεν ἐπίσης ὅτι ἡ Ἐννεακρουνοσ ἐκεῖτο ἐγγύς τῆς εἰσόδου τῆς ἀκροπόλεωσ μεταξὺ τοῦ Ἀρείου Πάγου και τῆς Ηνυκῆσ, και μετὰ τοῦ πρώτου ἄς γνωρίζωμεν προσέτι ἀπλῶσ ὅτι ἡ ἀπὸ των χρόνων τοῦ Πεισιστράτου τοῦτο τὸ ὄνομα φέρουσα αὐτῆ κρήνη πρότερον ὠνομάζετο Καλλιρρόη. Ἡ λογική αὐτῆ των πραγμάτων συνάφεια εἶνε τόσον σαφής, ὅστε δὲν βλέπω διατί ὁ πολὺς ζῆλος ἀνθρώπων τινῶν νὰ ἐπιμένωσιν εἰς τὴν ἄρησιν γεγόνότων, ἦτις καταντᾷ παράλογος ἰσχυρογνωμοσύνη. Ἀμφιβολία τις θὰ ἐπιτρέπετο μόνον ἂν ὑπῆρχον δύο γινῶμαι περὶ τῆς ἐννοίασ των λόγων τοῦ Θουκυδίδου. Ἀλλ' εὐτυχῶσ ἐκ μέρουσ των φιλολόγων οὐδεμία ἀντίδρασις ὑπάρχει.

Τὰ σημεῖα δὲ τῆσ παρά τὴν Ηνυκὰ ὑπὸ Θουκυδίδου και Παυσανίου τοποθετουμένησ Ἐννεακρουνοσ ἀπεδείχθησαν πέρυσιν ἔτι συμφανεστατα. Τὸ ἐκ πωρίνου ἔγκλιθον μέγα ὕδραγωγεῖον (ὕψουσ 1 μ., πλάτουσ 0,45 μ.), τὸ ὅποιον, ἐξ ὕλικου ἐν χρήσει κατὰ τὸν θρον αἰῶνα κτισμένον, εἰσ τοῦτο τὸ σημεῖον εὑρέθη καταλήγον, συνεχιζόμενον κατόπιν ὑπὸ πηλίνων σωλήνων, μαρτυροῦντων ὠσαύτωσ φιλοκαλίαν ἑλληνικήν και πλήρη ὁμοιότητα δεικνύντων πρὸσ τοὺσ τοῦ ἐν Σάμῳ ὕδραγωγείου τοῦ Πολυκράτουσ, ὠσαύτωσ δὲ οἱ εἰσ κρήνην τινὰ ἀνήκοντεσ ἐκεῖ εὑρεθέντεσ μεγάλοι πώρινοι και τοῦ Καρὰ λίθοι εἶνε τὰ ἀσφαλή σημεῖα τῆσ ποτε ὑπάρξεωσ ἐνταῦθα κρήνησ, κατὰ τὸν θρον αἰῶνα κτισθείσεσ. Καὶ ἐπειδὴ ἄλλη κρήνη κατὰ τοὺσ χρόνουσ ἐκεῖνουσ δὲν ἐκτίσθη, αὐτῆ πρέπει κατ' ἀνάγκη νὰ εἶνε ἡ Ἐννεακρουνοσ. Τὰσ ἐργασίασ δὲ ἐκεῖνασ ζητεῖ νῦν ὁ κ. Δαῖρφελδ νὰ συμπληρώσῃ, στραφεῖσ πρὸσ διερεύνησιν τοῦ ὕδραγωγείου πρὸ πάντων, τοῦ ὅποιου κυρίωσ τμήμα τι μόνον ἐλάχιστον κατὰ τὴν εἰσ τὴν σημερινὴν ἀμαξιτήν ἐκβολὴν αὐτοῦ πρὸ διετίας ἤδη εἶχε ἀποκαλύψει.

Αἱ παροῦσαι δὲ ἐργασίαι ἔφερον αὐθις εἰσ φῶσ ὅσα ὁ κ. Δαῖρφελδ προσέβλεπε πράγματα. Πέρυσιν εἶχε παρατηρήσει ὅτι πέραν τοῦ σωζόμενου μικροῦ τμήματοσ τὸ ὕδραγωγεῖον ἦτο παντάπασι κατεστραμμένον, πᾶσαι δὲ αἱ ἀπόπειραι πρὸσ ἀναζήτησιν τῆσ περαιτέρω συνεχίεασ αὐτοῦ ἀπέδησαν μάταιαι. Πρὸ μικροῦ ὅμως ἀπεκάλυψεν, ἀκολουθῶν τὴν ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν ἀνερχομένην ἀρχαίαν ἑδῶν, δύο πωρίνουσ πάλιν λίθουσ κατὰ χώραν κειμένουσ, οτινες ἀπεδείχθησαν ἀναμφίβολα λείψανα αὐτοῦ. Ὁ μὲν εἰσ εἶνὲ πώσ τοξοειδῆσ, ὅπερ σηψανα αὐτοῦ. Ὁ μὲν εἰσ εἶνὲ πώσ τοξοειδῆσ, ὅπερ σηψανα αὐτοῦ. Ὁ μὲν εἰσ εἶνὲ πώσ τοξοειδῆσ, ὅπερ σηψανα αὐτοῦ. Ὁ μὲν εἰσ εἶνὲ πώσ τοξοειδῆσ, ὅπερ σηψανα αὐτοῦ. Ὁ μὲν εἰσ εἶνὲ πώσ τοξοειδῆσ, ὅπερ σηψανα αὐτοῦ.

χρησιμεύοντα διὰ τοὺσ σκάψαντασ τὴν ὑπόνομον και καθαρισμόν τοῦ ὕδραγωγείου. Τοιουτοτρόπωσ ἀνεῦρεν αὐτὸ ἀκέραιον μέχρι τοῦ ἐρυθροῦ φυλακείου, ὅπερ ἐγείρεται κατὰ τὴν σημερινὴν πρὸσ τὴν ἀκρόπολιν ἀποκλίνουσαν ἀμαξιτήν, ὁπόθεν προδήλωσ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ εἶνε ἄλλη ἢ πρὸσ τὸ θέατρον τοῦ Ἡρώδου και τὸ τοῦ Διονύσου. Τώρα δὲ καθίσταται συμφανεσ πλέον ὅτι τὸ ὕδραγωγεῖον τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἶνε ἄλλο ἢ τὸ πρὸ πολλοῦ γνωστὸν ἐκεῖνο, ὅπερ ἀπὸ τῆσ ἀνωτέρω πιθανῶσ κοιλίασ τοῦ Ἴλισοῦ κατερχόμενον φανερώνεται μόλις ἐντὸσ τοῦ βασιλικου κήπου και ὑπὸ τὴν βοιωτικὴν ἐκκλησίαν, ὁπόθεν διευθυνόμενον πρὸσ τὴν νοτίαν τῆσ ἀκροπόλεωσ κλιτὸν ὑπὸ τὸ διάζωμα τοῦ Διονύσου θεάτρον εθάνει εἰσ τὴν παρά τὴν Ηνυκὰ κρήνην. Αἱ ἐργασίαι δὲ τοῦτο σκοπὸν ἔχουσι νῦν κύριον τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ πρὸσ τὸ θέατρον τοῦ Ἡρώδου και πρὸσ ἀνατολάσ αὐτοῦ διευθυνομένου ὕδραγωγείου.

Τὸ δεύτερον δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Δαῖρφελδ ἔξερευνώμενον σημεῖον τοῦ παρά τὴν Ηνυκὰ χώρου εἶνε τὰ πέρυσιν εὑθὺσ ὑπὸ τὴν βράχον αὐτῆσ ἀποκαλυφθέντα φρέατα. Περὶ των ἐξαγομένων τῆσ ἐν τῷ σημεῖῳ τούτῳ ἐργασίασ θὰ διαλάβω προσερχῶσ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΕΥΛΑΜΠΗΣ

Περιέργουσ μαθηάνομεν πληροφορίασ παρά Δανου τινουσ φυσιογράφου, περὶ τινουσ παραδόξου ιχθύουσ, ὃν ἐμελέτησε κατὰ τὰ ἀμερικανικά παράλια τοῦ Εἰρηνικου. Ὁ ιχθύσ οὗτοσ εἶναι ὁ Εύλαμπησ. Τὸ κύνηθεσ τοῦτο ζῶον ἄχρι τοῦδε σπανιότατα ἐπιφαίνεται. Τινὲσ μάλιστα ἀμφέβαλλον και περὶ τῆσ ὑπάρξεωσ αὐτοῦ, θεωροῦντεσ τοῦτο ὡσ φανταστικόν.

Ἴδου ὅμως ὅτι τελευταίωσ ἀφθονοσ ποσότησ ἐξ αὐτῶν προσήγγισε τὰσ ἀκτάσ και κατωρθώθη νὰ μελετηθῆ ἐπιμελώσ τὸ μοναδικόν τοῦτο ζῶον. Νῦν ἡ ὑπαρξις αὐτοῦ εἶναι βεβαία και ἐγένετο ἀκριβῆσ περιγραφή αὐτοῦ. Ἐπιστημονική τις μάλιστα ἐπιθεώρησις τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου καλουμένη «Call» ἐδημοσίευσε τὰσ ἐκτάκτουσ ἰδιότητασ τοῦ Εύλαμποῦσ και πολλὰσ αὐτοῦ εἰκόνασ κατὰ τὰσ διαφοροὺσ αὐτοῦ χρήσεισ.

Ὁ Εύλαμπησ ἐν πρώτοισ εἶναι ὁ μάλλον φωσφορίζων ιχθύσ. Ὅταν προσεγγίξῃ κατ' ἀγέλασ εἰσ τὸ παράκτιον, ἡ θάλασσα ὀλόκληροσ φαίνεται καιόμενη. Ἐὰ ἐλεγέ τις ὅτι ὁ Ὁκεανὸσ καιεταῖ και ὅτι αἱ κῶπαι των ἀλιέων ἐξεγείρουσι φλόγασ ὅτι ἐγχώριον βεγγαλικόν φῶσ φωτίζει τὰσ ἀβύσσουσ διὰ λάμψεωσ μυστηριώδουσ και ὅτι τὰ κύματα κυλίονται ἐπὶ πολυτίμων λίθων. Θεάμα μαγευτικόν, εἰκὸν μυθική, ἀλλὰ πρὸσ τούτοισ και λαμπροτάτη εὐτυχία διὰ τοὺσ παρά τὰσ ἀκτάσ οἰκοῦντασ. Ὁ Εύλαμπησ εἶναι ιχθύσ πολυτίμοσ, ὃν οἱ αὐτόχθονεσ παρασκευάζουσιν ἀλίπαστον, ὡσ ἡμεῖσ τοὺσ σαρδίνουσ. Ὁ ιχθύσ ὅμοωσ οὗτοσ χρησιμεύει δι' ἄλλον σκοπόν. Δὲν εἶναι μόνον εὐαιρεστότατοσ, ὡσ εἶδομεν, και λαμπρόν πυροτέχνημα, ἀλλὰ πρὸσ τούτοισ λαμπὰσ ἐκτακτοσ. Εἶναι θαυμασίον κηρίον καιόμενον ἄνευ ὀσμῆσ και καπνοῦ μετὰ λάμψεωσ ἐκπληκτοῦσ

σης. Ὄταν ὁ Εὐλαμπῆς ἀποξηρανθῆ τελείως, εἰσάγουσιν αὐτὸν διὰ τοῦ ἄκρου τῆς οὐρᾶς εἰς κηροπήγιον καὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου ἀνάπτουσιν αὐτὸν ὡς ἀπλοῦν κηρίον. Καίει, φωτίζει, καταυγάζει.

Μία ἐκ τῶν εἰκόνων τοῦ περιοδικοῦ, ὅπερ ἀνέφερον, παριστᾷ Ἀμερικανὸν τινα ἀναγινώσκοντα ἡσύχως τὴν ἑφημερίδα του ὑπὸ τὴν λάμπην τῆς θαυμασίας ταύτης λυχνίας.

Ὄταν ὁ ἰχθύς κατῆ ἀντικαθίσταται παρ' ἐτέρου, δηλαδή ἀνανεοῦσι τὸ κηρίον, φαίνεται ὁμως ὅτι ἡ καῦσις τοῦ ἰχθύος-κηρίου εἶναι βραδεία, ἐπομένως καὶ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν εἶναι ἀξιοσημείωτος οὗτος. Φαντάσθητε αἰθουσαν χοροῦ φωτιζομένην ὑπὸ διακοσίων ἢ τριακοσίων τοιούτων ἰχθύων-κηρίων. Ὅποιαν μοναδικὴν ἐντύπωσιν θὰ παράγῃ ἢ ὅλως νέα αὕτη ἰχθυϊκὴ φωταγωγησις.

Ἐπίσης ὁμως ὅποσον ἄθλιον καὶ ἀγενές τέλος εἰς τὸ ἐλεύθερον τοῦτο τέκνον τῶν ἀθύσων, ὅπερ λάμπον ἐν τῇ ἀπεράντῳ ἐκτάσει τῶν ὑδάτων καὶ ἡδέως λιχνιζόμενον ὑπὸ τοῦ κύματος καταλήγει ὡς ἀπλοῦν κηρίον.

Ὁ παράδοξος Εὐλαμπῆς ἀναμιμνήσκει εἰς ἡμᾶς τὸν Θαλασσοβάτην, τὸ πτηνὸν τοῦτο τῶν τρικυμιῶν, τὸ ἀρεσκόμενον εἰς τὴν θύελλαν καὶ τοὺς κλύδωνας. Ὡς ἀστραπὴ διέρχεται τὰ μέλανα νέφη καὶ διὰ τῆς ταχείας αὐτοῦ πτέρυγος ἐμπαίζει τὰ ἐξηγηωμένα κύματα.

Ὑψηλά, ὑπεράνω τῶν ἀνέμων τῶν συσσωρευομένων καὶ διαρρηγνυομένων μετὰ φρικώδους κρότου, ὑπεράνω τῶν χαινουσῶν ἀθύσων καὶ τῶν θαλασσοδερομένων πλοίων, ῥίπτεται κατὰ τοῦ ἀνέμου, ἢ ἐκτείνων τὰς πτέρυγας σχεδὸν ἀκίνητος φαίνεται ὡς ὑπνώτων ἐπὶ τῆς θυέλλης.

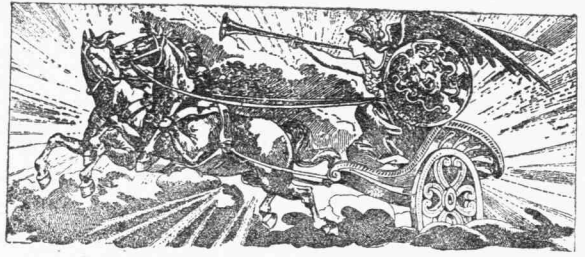
Ἐν τούτοις ἰδοὺ εἰς τί μεταχειρίζεται ὁ ἄλιεὺς τῶν νήσων Φεροῦ τὸν καλλιτέγγην τοῦτον τῶν τρικυμιῶν, τὸν κύριον τοῦτον τῶν ἀνέμων λαμβάνει τὸ παχύτατον καὶ ἀπεξηραμένον σῶμα τοῦ Θαλασσοβάτου καὶ καθιστᾷ τοῦτο ἀπλὴν καπνίζουσαν λυχνίαν, διαπερῶν ἀνὰ μέσῳ τοῦ σώματος θρυαλλίδα ἀνημμένην.

Τὸ πτηνὸν καίει ὡς κηρίον. Ἐπικειμένου τοῦ ὕπνου σθεννοῦσι τοῦτο, ἐναποθέτουσιν εἰς τινα γωνίαν τῆς καλύβης καὶ ἐπανάπτουσι πάλιν τὴν ἐπαύριον. Φαντάσθητε τὸν βασιλέα τοῦτον τῶν ἀέρων, τὸν φίλον τοῦτον τῆς ἀθύσου καὶ τοῦ οὐρανοῦ μετεσηματισμένον ἐν καλύβῃ εἰς ταπεινὸν κηρίον.

Ἀναλογία ἀληθῶς περιέργος καὶ μοναδικὴ μετὰ τοῦ πτηνοῦ τοῦτου καὶ τοῦ Εὐλαμποῦς ἰχθύος, ἀμφοτέρων χρησιμευόντων εἰς τὴν αὐτὴν χρῆσιν.

Φαντάσθητε Εὐλαμπῆ καὶ Θαλασσοβάτην ἀνημμένους καὶ κειμένους συγχρόνως συμμετρικῶς ἐπὶ τῶν δύο ἄκρων ἐστίας. Ἰχθὺν καὶ πτηνὸν μετασηματισθέντα εἰς κηρία καίόμενα μέχρι τῶν πτερύγων, μέχρι τῶν πτερυγίων, μέχρι τῶν ποδῶν, μέχρι τῆς οὐρᾶς καὶ ὧν κατασκευαστὰ ἐγένοντο ὁ Ὠκεανὸς καὶ ὁ οὐρανός.

N. X. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ἈΝΑ ΤΟ ἌΣΤΥ

Τόσον ὀλίγη εἶνε παρ' ἡμῖν ἡ πρωτότυπος ἐπιστημονικὴ ἐργασία καὶ ἐξ αὐτῆς πάλιν τόσον σπανία ἡ ἔχουσα κάποιαν σπουδαιότητα, ὥστε δικαίως ἐνεποιήστε βαθυτάτην ἀίσθησιν ἢ τελευταία ἐν τῇ Γαλλικῇ Σχολῇ ἀνακοίνωσις τοῦ κ. Σβορώνου, περὶ τῆς ὁποίας ἐγράψαμεν ἐν ἐκτάσει ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ. Ὁ διευθυντὴς τοῦ παρ' ἡμῖν νομισματικοῦ Μουσείου, νέος ἀκόμη καὶ φιλόσοφος, δὲν ἐμποιεῖ ἐκ πρώτης ὕψεως τὴν ἐντύπωσιν ἀνθρώπου, τοιαύτην κατέχοντες θέσιν καὶ ἐπιστημονικὴν ἐμπειρίαν. Καὶ ὁμως ὁ κ. Σβορώνος ἐργάζεται ὅσον ὀλίγοι ἐπιστήμονές μας, ἔχει δὲ νὰ ἐπιδείξῃ ἔργα τῆς εἰδικῆς ἐπιστήμης, ἀπαιτήσαντα μόχθους καὶ ἐρεῦνας πολυετείς καὶ ἐπιμόνους. Πόσον εἶνε δημιουργικὸς ἐν τῇ θεωρίᾳ, ἀπέδειξεν ἡ τελευταία του ἀνακοίνωσις, διὰ τῆς ὁποίας ἀνέπτυξε τὴν ὠραίαν αὐτὴν καὶ πρωτότυπον ἰδέαν, ὅτι τὰ ἀρχαία νομίσματα δὲν εἶνε παρὰ ἀπεικονίσεις ἀστέρων. Καὶ γενικῶς μὲν ἐξέθηκε τὰ κατὰ τὴν θεωρίαν του εἰς τὴν πρώτην ἐκείνην συνεδρίασιν. Εἰς τὴν προσεχῆ δὲ θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀνακοίνωσίν του καὶ διὰ περισσοτέρων παραδειγμάτων θ' ἀποδείξῃ πόσον εἶνε πρὸς τὰ πράγματα ἀληθῆς ὁ ἰσχυρισμὸς του.

Πλήρης ἦτο τὴν π. Πέμπτην ἡ αἴθουσα τοῦ Κακουρηγοδικείου. Ἐπρόκειτο νὰ δικασθῇ ὁ Ἀριστείδης Καπράλος, ὁ ἐπικεκηρυγμένος ληστής. Ὁ κόσμος συνωστιζόμενος περιέργως περιέμενε νὰ ἴδῃ τὸ τέλος τῶ ἀνθρωπώμορφον καὶ νὰκούσῃ τὰ προμερὰ καὶ ἀνεκδιήγητα αὐτοῦ κακουργήματα. Ληστής καὶ μάλιστα ἐπικεκηρυγμένος—φαντάσθητε! πόσα δὲν λέγει εἰς τὴν φαντασίαν ὁ ἀναδιπλασιασμός. . . Καὶ ὁμως ὁποία ἐκπλήξις! Ὁ ληστής ἦτο εἰς ἄνθρωπος συμπαθοῦς φυσιογνωμίας καὶ εὐαίσθητός ἄκρας, ὁ ὁποῖος ἐξερράγη εἰς λυγμούς, συγκινήσαντας καὶ ἀκροατήριον καὶ δικαστήριον, ὅταν ὁ συνήγορός του, ὁ δικηγόρος κ. Παπαλεξάνδρης, συμμαθητῆς καὶ φίλος τοῦ κατηγορουμένου, εἶπεν ὅτι πρὸ εἰκοσαετίας τὸν ἐγνώριζεν ὡς εἰρηνικὸν καὶ φιλήσυχον ἄνθρωπον. . . Εἰς τὸν Καπράλον ἐπεβλήθη ἡ ἐλαφρὰ ποινὴ ἐπταετοῦς εἰρκτής. Ἀλλὰ δὲν τον ἔσωσαν τὰ δάκρυά του. Ἐκ τῆς διαδικασίας ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ἦτο ληστής, ἀλλὰ μόνον ζωοκλέπτης, χάρην ποιικιλίας διαπράξεως καὶ μίαν ἀναίρεσιν τῷ 1892. Προσεχῶς θὰ δικασθῇ καὶ δι' ἑνα φόνον ἀκόμη, τὸν ὁποῖον διέπραξε τῷ 1889. Ἀγ' μικρὰ πράγματα. Ληστής νὰ μὴ εἶνε! ἄλλως πῶς θὰ ἐσώζετο ἢ ὑπέβληψις τοῦ κ. Παπαλεξάνδρη, ἔχοντας τοιοῦτον συμμαθητὴν;

Τοιαῦτα δῶρα ἀληθῆ μόνον ὁ κ. Μοντενέγρος εἰσφέρει νὰ κάμῃ.